

# SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

**Pe pošti prejemnik velja:** Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.  
**V administraciji prejemnik velja:** Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.  
**Naročnino prejema opravišтво (administracija) in ekspedicija,** Semeniške ulice št. 2, II., 28.

**Naznanila (inserati)** se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.  
**Rokopisi** se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.  
**Vredništvo** je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.  
**Izhaja vsak dan,** izveniš nedelje in praznike, ob 1<sup>1</sup>/<sub>8</sub> uri popoldne.

Štev. 191.

V Ljubljani, v četrtek 22. avgusta 1889.

Letnik XVII.

## Varstvo delavcev.

Strajki se v novejšem času ponavljajo leto za letom v onih deželah, kjer mrgoli delavcev v tovarnah in v jamah pod zemljo. Letos pa so tudi na Štajerskem in Kranjskem, torej v naši ožji domovini pometali orodje iz rok in odpovedali delo. Priprli so več oseb, nekatere obsodili, druge odgnali, in sedaj je zopet mir.

Toda orožje ne more zamašiti vira nezadovoljnosti niti pomagati revnim delavcem, ki zahtevajo za trdo delo tudi primerno življenje. Le zaveziti more sila valove razburjenosti, ki pa so še silnejši, ako proderó jezove.

Že polstoletja razširja se po vsem omikanem svetu stroj; za vsako delo skoraj je človek izumil stroj, ki nadomešča delavske moči. In to je ravno popolnoma predručilo razmere milijonov delavcev po vsem svetu. Delavska moč prostega, po božji podo bi vstvarjenega človeka je prišla pod trd železen jarem; človek z rokama stoji skoraj brez pomoči nasproti premogočnim strojem in vedno rastočemu kapitalu. Vendar pa ni res, da nihče ne vidi bede delavcev, da jih nihče ne pomiluje in skuša jim pomagati. Tudi niso vsi tovarnarji in kapitalisti brez izjeme neusmiljeni; res pa je, da se morajo tudi ti boriti proti konkurenciji.

Zato pa je nastala skrajna potreba, da vrede razmere delavcev s splošnjimi glavnimi načeli, ki so primerna za vse dežele in narode. In mednarodna Švica se je lotila tega vprašanja. Povabila je vse vlade, naj letos v septembru odpošljejo pooblaščenca v Berno. Avstrija, Anglija, Francija, Italija, Nizozemska, Belgija in Portugalska so že obljubile, da bodo poslale zastopnike k posvetovanjem.

Švicarski zvezni svet bode predložil navzočim v presojo šest točk, ki so:

1. Prepoved nedeljskega dela.
2. Določitev najnižje starosti otrok, da smejo delati v tovarnah.
3. Določitev najdaljše dobe delavskega dne za mlade delavce.

4. Prepoved dela mladim in ženskim osebam v posebno zdravju škodljivih in nevarnih zavodih.

5. Omejitev nočnega dela mladim in ženskim osebam.

6. Kako naj se izvršujejo slučajno sklenjene pogodbe?

V resnici je žalostno, da so krščanski narodi zabredli že v toliki meri od poglavitih postav naravnega prava in božjega razodenja in da ne poznajo nedelj in praznikov. To je tembolj čudno, ker kapitalisti trdijo, da so stroji olajšali človeku najtežje delo. To bi sicer moralo biti, a je skoraj nasprotno. Z vsakim novim strojem, z vsakim tehničkim napredkom raste tudi poželenje, da bi bil človek suženj stroju, da bi svoje meso in kri, svojo dušo neločljivo združil in zvezal z železnimi kolesci stroja, ki ne potrebuje miru in počitka. Konkurencija, čisti dobiček, obresti od glavnice, ki raste noč in dan, svetek in petek — ti ne pusté, da bi bil delavec človek, kristijan. In tej postavi se vse klanja.

Ali bode v prihodnje še pamet vodila človeštvo in države, ali je človek že toliko opešal in propal, da nima morale in mora živeti le po nagonu, kakor žival?

Točka 2. ima določiti, koliko najmanj morajo biti stari otroci, ki smejo delati v tovarnah, in točka 3. bode določila, koliko ur največ na dan smejo delati mladi delavci v tovarnah. Določiti bi morali tudi najvišje število ur za delo na dan vseh odraslih delavcev. Ta točka bi bila jako potrebna, toda zvezni svet jo je odložil, ker bi bile sicer odklonjene tudi ostale točke. Kako bodo zastopniki sklepali in kako posamezne države izvajale sklepe, to je drugo vprašanje. Toda čas sili; poslušati je treba opravičene pritožbe delavcev ter priznati njihove pravice.

Pred sto leti so v Franciji proglasili „človeške pravice“, in vendar tam delavci ravno tako trpé, kakor drugod. Dokler človeške pravice ne bodo izvirale iz onih pravic, katere je Bog dal vsem ljudem, je zastoj: Delavec in gospod morata biti prepričana, da ima vsak človek brez razločka neumrljivo dušo, ki je podlaga prave enakopravnosti

ljudi, da pa ima vsak stan svoje dolžnosti in pravice. Imamo enake pravice pa tudi enake dolžnosti pred Bogom, da vsak izvršuje svojo nalogo življenja! Želimo, da bi ta krščanska načela vodila postavodajalce.

**Družbe sv. Cirila in Metoda**  
redna IV. velika skupščina na Bledu dne 8. avgusta 1889.

(Dalje.)

4. Za nadzorništvo poroča vodja, deželni poslanec Povše, da je dvakrat tekom leta, 22. februarja in 18. julija, pregledalo blagajnico, ter našlo denarniške zapisnike, hranilne knjižice in gotovino popolnoma v redu. Istotako so nekateri nadzorniki pregledali tiskani račun za leto 1888, ki je bil skupščinarjem na ogled razdeljen in ki se vjemata z zgornjim poročilom blagajnikovim; primerjali so ga s knjigami in našli v soglasji.

Nadalje naznanja, da je nekaj denarja naložene pri c. kr. poštne hranilnici za čekovni promet, vse drugo imetje pa po raznih slovenskih posojilnicah, ter ob enem navede dotične svote. Sklepno poudarja v imenu nadzorstva, da se je slednje vsikdar moglo prepričati o vzgledno-rednem poslovanju društvenega tajništva in blagajništva, ter more slavno skupščino le zagotavljati, da sme naša družba pač prezadovoljna biti, ker se ta dva posla nahajata v rokah dveh tako spretnih in požrtvovalnih rodoljubov. (Občno odobravanje.)

Gosp. Einspieler želi, da bi se društveni denar nalagal tudi v koroške posojilnice. S tem bi se v okom prišlo očitaniu, ki se čuje sémtertje od neprijateljev naše družbe, da Korošci pošiljajo svoj denar drugam.

Blagajnik dr. Vošnjak pojasni, da se vselej, kadar se oglasi katera koroška posojilnica, pri njej naloži zaželeno svoto, tako pri posojilnici v spodnjem Dravbregu 1000 gld., katere je pa posojilnica tekom leta že vrnila, ker jih ni več potrebovala. Tudi pri najmlajši posojilnici v Dješkah je družba naložila 500 gld. Ako se bodo posojilnice oglašale, postreglo se jim bode z veseljem.

## LISTEK.

Oče Luka Imbrišinović.

V spomin dvestoletnice osvobojenja Slavonije.

Po R. Lopašću priobčil Iv. St.

(Dalje)

Ker so takrat duhovno službo v Slavoniji opravljali frančiškani, a svetovni duhovniki bili kaj redki, posvetil se je naš Luka, ko se je povrnil kot duhovnik v domovino, marljivo in oduševljeno cerkvenemu pastirstvu. Že leta 1658 spominja se kot propovednik v samostanu veličkem, ki je bil tedaj glavni v Slavoniji in matica za ostale samostane, ter so iz njega dobajali duhovniki na ostale župe. Od tega časa se vé že več o delovanju frančiškana Luke ter se pokazuje kot iskren in neustrašljiv branitelj potlačenega naroda proti okrutni turški sili in ljudski krivici, kot goreč in unet krščanski duhovnik in rodoljub hrvatski, ki je delal in trudil se neumorno in odvažno za osvoboditev naroda izpod turškega gospodstva ter za cerkveno in politično jedinstvo med sorodnimi brati v krščanski Hrvatski.

To njegovo prizadevanje posvedočuje vse njegovo delovanje in življenje, kolikor nam je znano. Kot redovnik in duhovnik se je trudil, posebno kar je postal gvardijan v Našicah, a leta 1675 izbran bil definitorjem države srebrne, da se čim bolje okrepi katoliška vera v Slavoniji, ter je osnoval župe in cerkve, katerih je nekdanj dosti bilo, ali so jih Turki pokončali, ali pa v džamije (turške cerkve) premenili. Tako so v sami Požegi Turki vzeli kristijanom tri najlepše cerkve (med njimi današnja frančiškanska) za džamije, kristijani pa so si morali po strani nove cerkvice od lesa postaviti. Posebej se spominja, da je Imbrišinović vredil in popravil že jako zapuščeni samostan velički s cerkvijo ter tudi sezidal nove cerkve v Požegi, Peternici in Gnojnici. Kot pravi rodoljub skrbel je tudi za prosveto svojega naroda, osnovavši v Požegi s svojim troškom in trdom šolo, v katerej je bilo že leta 1672 do 50 otrok.

Ako je ves krščanski narod pod turško oblastjo trpel mnogo muk, vendar pa so bili največji mučenci kristijani bližje mejam tedanje Hrvatske. Le-te niso samo Turki nemilo tlačili, nego so jih mučili tudi bližnji krajiški zapovedniki, posebno stotniki v Koprivnici in Gjurgjevcu, večjidel sami Nemci, ki

so dopuščali svojim vojakom grško-iztočne vere, da preganjajo katolike v turški Slavoniji, lové jih ter zanje odkupnino zahtevajo. Grdo bi bilo, ko bi o tem obširneje govorili, kako se je večkrat ravnalo prav nekrščansko s siromašnim narodom. Tako na primer so vlovili leta 1677 vojaki stotnika gjurgjevaškega gvardijana našičkega Matijo Jakšića, izprebili ga do smrti ter ga vrgli v Dravo. Proti takemu krvološtvu se je vzdignil Imbrišinović ter izposloval s pomočjo varaždinskega generala Lesle-a in škofa zagrebskega, Martina Borkovića, da so od dunajske vlade leta 1679 bile izdane stroge odredbe za obrambo kristijanov.

Kot verni sin domovine in pravi Požežan trudil se je oče Imbrišinović neprestano, da ostanejo gorjuji deli Slavonije po stari pripadnosti v zvezi s škofijo zagrebsko. Na Ogerskem in Hrvatskem so vršili škofje tudi v turški dobi svojo duhovno vlast v vseh onih zemljah, katere so prej spadale k njihovim škofijam. Zagrebski škofje smatrali so vedno za svoje vernike katolike okoli Požege in v zapadni Slavoniji ter so postavljali za svoje namestnike (vikarje) po katerega odličnega frančiškana.

(Dalje sledi.)

5. Pred volitvijo si izprosi besedo pokrovitelj in skupščinar dr. J. Sernee ter omenja z ozirom na uvodne besede prvomestnikove, da so vsi člani vodstva v lepi slogi delovali v prosep družbi sv. Cirila in Metoda, kako to veseli sosebno nas zunanje skupščinarje, tembolj, ker smo strahoma opazovali zadnji ljubljanski prepir, ki je pretil škodovati vsej slovenski stvari. Veselilo nas bo še bolj, ako tudi v bodoče vsi skupno delujemo v blagor našega naroda. Vsi smo si mejsebojno potrebni, duhovska inteligencija potrebuje svetne in mi nasprotno zopet duhovske; imejmo torej glavni smoter pred očmi. Zahvalo torej izreka dosedanemu vodstvu ter predlaga, naj se zopet izvoli odstopivša tretjina vodstvenih članov.

Prvomestnik T. Zupan naznanja, da je župnik Josip Žičkar pismeno javil, da ne more več sprejeti odborništa, ker mu prevelika oddaljenost brani, da bi dohajal k sejam, kakor je prej redno storil, dokler je bival v Celji.

Skupščinar župnik J. Voh omenja, koliko zaslug ima ravno župnik Žičkar za slovensko šolstvo v Celji. Kot neumorni predsednik „katoliškega podpornega društva“ je zagotovil obstoj slovenski dekliški šoli v Celji in našemu društvenemu zabavišču. Slišali smo, kako je marljivo dohajal k vodstvenim sejam ter žrtvoval časa in denarja v društven prosep. Čuli smo pa tudi iz tajnikovega poročila, kako so vsi odborniki zadostovali svoji nalogi, da so torej vredni zopetne izvolitve. Predlaga, da se izreče v skupščini iskrena zahvala bivšemu odborniku župniku J. Žičkarju za njegovo uspešno delovanje, kar se zgodi z navdušenimi „živio“-in „slava“-klici. Mesto njega naj se voli odbornikom mnogozasluzni prvomestnik celjske podružnice dr. Ivan Dečko. (Živio!)

„Per acclamationem“ so mej živahnimi „živio“-klici izvoljeni: dr. vitez Bleiweis, dr. Ivan Dečko, Gregor Einšpieler, Anton Žlogar.

K šesti točki dnevnega reda predlaga skupščinar Andrej Kalan, naj se z ozirom na to, da so dosedanji gg. nadzorniki izvrstno obvršavali svoj posel, v izraz iskrene zahvale vnovič volijo z vsklikom, kar se zgodi mej živahnim odobravanjem. (Imena glej ob koncu.)

K sedmi točki nasvetuje skupščinar dr. J. Dečko, da bi se istotako z vsklikom izvolilo staro razsodništvo, kar se soglasno odobruje. (Imena ob koncu.)

Prvomestnik naznanja, da je s tem vspešni izvršen, vendar vpraša še čč. skupščinarje: da-li želi kdo besede?

Župnik Breč omenja, kako on deluje, da bi družbi naklonil kaj dohodkov; ob raznih prilikah priporoča zasobno svojim župljanom, naj bi podpirali družbo; nabira po malem, in tako je že dobil čez 50 gl.; ko nabere celi stotak, pošlje ga vodstvu, da po § 4. vpiše župnijo sv. Lamberta mej pokrovitelje družbe sv. Cirila in Metoda. Če se je njemu posrečilo to v borni pogorski župniji, meni, da bi se isto še lažje doseglo i drugod. Vodstvo naj bi se torej zgledalo s primerno prošnjo pri vseh župnijskih predstojništvih, in upati je, da bode našlo povoljen odmev. — Nasvèt je bil z občnim odobravanjem skupščinarjev sprejet, da ga vodstvo po okoliščinah uvažuje.

Tajnik Žlogar pripomni, da je to jako dobra misel, ter pravi, da se pri tem spominja nekaj podobnega, kar je čital v letnem poročilu „Katholischer Schulverein“ na Dunaji, ki je slično sestavljeno, kakor naš „Vestnik“. Ondi namreč je čital, da so po dunajski, šentipolitski in olomuški škofiji z dovolitvijo dotičnih gg. vladik nabirali celó po cerkvah v svrhe „Kath. Schulverein“-a.

Prof. R. Perušek vpraša, oziraje se na razna poročila v nekaterih časnikih, da je „Kath. Schulverein“ poslal po južnem Štajerji svoje agente, ki naj denar od naših podružnic pobirajo ter vpošiljajo vodstvu v Ljubljano, katero naj stopi v zvezo z dunajskim centralnim odborom itd. . . ., društvenega prvomestnika:

1. Ali je prišla vodstvu v tej zadevi kaka ponudba od dunajskega „Schulverein“-a?
2. Kaj misli vodstvo v tem slučaju storiti?
3. Ako bi bilo kaj na tem, naj pride vsa ta stvar pred (izvanredno) veliko skupščino.

Prvomestnik odgovarja, da mu ni znano, odkod so izhajale tiste časniške vesti, in da vodstvo sploh ni dobilo nikake ponudbe. — Ako bi se kdaj o tem obravnavalo, zaupljivo prepusti vso zadevo novoizvoljenemu vodstvu, ki bo pač ukrenilo, kar je naj-

bolj uspešno za našo družbo; in slednjič obljubi eventuelno vso stvar spraviti pred glavno skupščino. (Dalje sledi.)

## Levstikova slavnost v Velikih Laščah.

(Dalje.)

Črnomelj. — Tisočera slava našem velikanu učenosti.

Jerman, Malerič, Kolbesen, Schweiger, Fabjan, dijaki.

Črnomelj. — Diki dolenski, Levstiku, in njegovim častilcem slava in večni spomin!

Kupljen.

Metlika. — Slava Levstiku, duh njegov oživljaj mladino našo.

Čitalnica.

Pragarsko. —

Lepo, da mrtve vi može slavite,

Ki bili svetli so značajnosti nam vzgledi,

Tudi živih mi ne pozabite,

Da ne poginjajo zaničevani v bedi,

Po smrti malo mu koristi spomenik

Kdor žive dni nestrpnosti bil je mučenik.

(Podpis nejasen.)

Mokronog. — Častilcem Levstika in njegovemu vekovitemu spominu kličejo podpisani: Velike Lašče, po svojih rojakih v istini velike, živile bodo z Levstikovim spominom.

Notar Fischer, Grčar, Penca, Šašelj,

Hodni, Bohinjec, Levec, Dopler.

Celovec. — Kot nekdanji učenec ondašnje šole, častni Vaš srenjčan in po materi na pol Laščan, raduje se z Vami nad svečanostjo, s katero danes slavite odličnega svojega sina domačina. Naj bode Levstikov spomenik, ki krasi prijazno vasico, in diči celo srenjo, ponos starim in v spodbujajo mladim. Živeli!

Hren, drž. poslanec.

Zagreb. — Neumrlemu Levstiku: Slava! a sakupljenim gostom iskreni živio od braće Hrvatah.

Hrvatsko pjev. društvo „Kolo“,  
Hrvatski Sokol.

Brno. — V duhu mej Vami kličem Vam iz posestrime Morave: Srčno na zdar!

Milica Hribarjeva.

Idrija. — Dokler bo rod stal slovanski, živela bode slava Levstiku. Slovana pesnika slavi

Čitalnica idrijska.

Dunaj. —

Kamnit spominek moža naj slavi,

Ki domu posvetil vse svoje moči,

A duh njegov mej nami ostani,

Vsak gaslo njegovo si v srci ohrani,

Za naroda pravo vse sile duha,

Za naroda srečo vso ljubav srca.

Potem ko že strt bo kamnit ta pominek,

Ves narod mu bode še živ spominek.

„Slovenija“.

Novo mesto.

Jezik čistil si peg,

Opilil si gladko mu rujo!

Učitelji v kmetijskem kurzu na Grmu:

Bajec, Črnagoj, Gale, Golmajer, Gregorač, Kuhar, Likar Hinko, Likar Janko, Medic, Petkovšek, Podkrajšek, Raktelj, Reich Rudolf, Vohine.

Novo mesto. — Dokler slovenska pesen doni, naj Levstikov spomin živi! — Slava zbranim častilcem!

Za dolensko pevsko društvo:

Virant.

Mali Lošinj. — V duhu prisustvojoča slavnosti kliče: Slava Levstiku!

Wimer, Hlača.

Trst. — Slavateljem duševnega našega velikana umrlega Levstika pridružuje se iskreno in kliče srčni: Slava! Za delavsko podporno društvo:

Mandič.

Trst. — Narodnomu miljeniku vječna slava, njegovim slavateljem burni živeli!

Uredništvo „Naše sloge“ in „Edinosti“.

Volosca. —

Povodenj pokonča vsa polja,

Slovenec sovražnika 'ma dva!

Slovenec.

Ptuj. — Slava Levstiku, probuditelju slovenske literature. Živeli njegovi častilci!

Ptujski Slovenci.

Šmarje pri Jelšah. — Slava Levstiku in njegovim častilcem.

Šmarčani.

Ajdovščina. —

Da si ti naš,

To naš je največi ponos!

Ajdovski velikošolci.

(Konec sledi.)

## Politični pregled.

V Ljubljani, 22. avgusta.

### Notranje dežele.

**Izjemna naredba zoper anarhiste** je prenehala dné 1. avgusta. „Wr. Allg. Ztg.“ pravi, da bo skupno ministerstvo v kratkem izdalo novo naredbo, ki bo zopet uvedla porote za posamezne okraje, kot Jičín in Mlada Boleslava, ter ob enem razširila izjemno stanje po drugih sodiščih.

**Perzijski** poslanik na dunajskem dvoru Nerman khan, in šahu za njegovega bivanja na Dunaju prideljeni fem. Döpfner sta dné 19. t. m. odpotovala v Solnograd, da na avstrijski meji pozdravita šaha. Z istim namenom se je tje kaj odpeljal bivši teheranski in sedaj belgrajski poslanik baron Thöemmel.

**Oseško obrtno in kmetijsko razstavo** je predvčeraj hrvatski ban otvoril. Navzočih je bilo krog 5000 oseb. Ban se je v razstavi mudil tri ure ter si je ogledal vse oddelke. Potem je bil slavnosten banket, katerega se je vdeležilo do 120 oseb; ban je napil Nj. veličanstvu, kar je vzbudilo veliko navdušenost. Mesto je okrašeno z zastavami. Zvečer je bilo razsvetljeno.

Kakor javlja „Agr. Ztg.“, posvetoval se je ogerski ministerski svet o imenovanju novega **hrvatskega ministra** ter se bo dotični predlog že prihodnje dni izročil cesarju v potrdilo.

V **Budimpešti** se je predvčeraj praznoval kakor običajno praznik sv. Štefana. Tujcev je došlo ogromno število. Nad stotisoč ljudi je šlo v Budim k procesiji, katero je vodil knez-primas Simar.

### Vnanje države.

Pri sprejemu kardinalov **papež Leon XIII.** minolo nedeljo ni omenjal političnih zadev. — Kakor trdi „Italie“, razpravljalo se je pri cesarskem sestanku v Berlinu tudi rimsko vprašanje ter pričakuje sv. Oče o tem nadrobno poročilo.

Po triletni slabi letini razsaja letos v **Črni gor** ljuta lakota, ž njo ob enem pa krajevne bolezni. Vlada se trudi, da bi olajšala to bedo z branivnimi pomočki. Vsled tega pa raste med narodom od dne do dné ljubezen in udanost do knežje hiše. — V Peterburgu se govori, da bodo v kratkem postale vezi mej vladarskima hišama Rusije in Črnogore še bolj tesne z zaroko prestolonaslednikovo in princesinje Helene, četrte hčerke kneza Nikite. Prihodnji teden se bo princ Jurij Leuchtenburški poročil s princesinjo Anastazijo črnogorsko.

**Srbske** „Male Novine“ so objavile članek z napisom „Oborožujmo!“, v katerem pravijo mej drugim: „Naši vladni možje se ne smejo nikakoršnih ovir bati, da spravijo Srbijo v tako stanje, v kakoršnem ne bo nobeden dogodek našel Srbijo nepripravljen. Zavarovati se morajo vsaj dosedanje meje, če že ne moremo več doseči.“ List sklepa z izjavo, da se je v tem oziru storilo premalo in da se mora oboroževati, dokler ni prepozno. — V Belemgradu je začel izhajati nov tednik „Dositije“; vrednik mu je Milan Bilčević, smoter pa zboljšanje socijalnih in moralnih razmer brez političnih in strankarskih ozirov.

Iz Sofije se poroča „Balk. Corr.“: „Zavlaščevanje obravnav gledé **srbsko-bolgarske** trgovinske pogodbe je pri nas napravilo jako neugoden vtis ter se splošno goji želja, da bi se v tem oziru konečno dosegel vspeh. Vzrok dolgotrajnim razpravam je neznan, sumi pa se, da se delajo na srbski strani ovire, kakor se z druge strani Bolgariji obita, da se premalo briga za to v trgovinskem kakor političnem oziru prevažno zadevo. Ni ga bolgarskega rodoljuba, ki ne bi presrečno želel, da bi se bolgarsko-srbske zadeve takó vravnale, kakor je to najkoristneje za oba bratska naroda; zaradi tega pa se tudi splošno obžaluje, da do sedaj nimamo še nikakoršnih jasnih pojasnil o napominanih obravnavah.“

Mirni in vspešni razvoj **Bolgarije** pod vlado prince Ferdinanda je Rusom trn v peti. Takó piše „Grazhdanin“: Simpatije ruskega naroda so se od Bolgarov odvrnile ter obrnile k Srbom in Grkom. Makedonija, katero tirjajo Bolgari, je bila stoletja srbska dežela, v kateri je še sedaj mnogo srbskih spominkov; makedonski narod prepeva srbske narodne pesmi. Ruski konzul v Solunu, Jastrebov, opreka, da govori večina Makedoncev bolgarski, pač pa trdi, da je narodna noša v Makedoniji srbska. Prihodnost počiva v rokah onih narodov, ki so prelivali potoke krvi za prostost in vero, k tem pa se ne morejo prištevati Bolgari. — Taka odurna pisava slovanskega lista o slovanskem bratskem narodu obsoja sama sebe.

„Post“ pravi, da bodeta **nemški** cesar in cesarica dné 20. septembra iz Genove nastopila potovanje v Grško, odkoder se bodeta povrnila še le koncem oktobra. — V pruskem ministerstvu se bodo v kratkem vršile osobne premembe. Pravijo, da bo finančni minister pl. Scholz odstopil. Toliko je gotovo, da želi Scholz prepustiti svoj posel drugemu zaradi hude očesne bolezni, toda obljubiti je moral cesarju, da bo ostal v službi na nedoločen čas tako dolgo, da mu bo naslednik izbran. Zadoje dui so se vršili v tem oziru dogovori mej knezom Bismarckom in državnim tajnikom državnega zaklada, vendar se pa dosedaj še ni ničesa doseglo. — Ce-

sarjevemu potovanju v Alzacijo se pripisuje velika politična važnost. Tamošnje prebivalstvo upa, da se bo pri tej priložnosti razmotrivala zadeva o mejnih prisilnih naredbah in da se bodo te odstranile. V Metz u bodo dotično prošnjo cesarju izročili.

**Francoske** splošnje volitve se bodo najbrže dne 29. septembra vršile. V Parizu se republikanci niso v vseh volilnih okrajih združili, in to deloma navlašč. V vsakem volilnem okraju so nastavili kandidate raznih barv ter bodo potem pri neizogibni ožji volitvi prepustili ostale glasove onemu, ki bo imel največje število glasov. S tem upajo, da bodo zmagali konservativci in boulangiste. Blankisti (Marx-ovi socialisti) so se razcepili v dva tabora, v boulangistiške in neodvisne blankiste. Šlednji bodo v prvem volilnem razredu 20. pariškega okraja postavili dr. Jusinija nasproti Rochefortu. Ta razdor je zaradi tega pomenljiv, ker so bili dosedaj blankisti odločno na Boulangerjevi strani nasproti possibilistom (socialistom), ki so pristaši oportuncev in radikalcev. Prav lahko pa republikancem vendar ni pri sreči, če mislijo na bodoče volitve. Takó je bivši minister Goblet pri strelski veselici v Bovesu rotill konservativce, „naj vendar pošteno rešujejo svoj nalog pod republikansko zastavo ter naj ne bičjejo boja zoper vladu.“ Goblet naj bi bil pomislil, da narod glasuje za konservativce zaradi nesramnega vladnega postopanja zoper vero in cerkev, in da mora ravno vlada storiti prvi korak, če ji je na tem ležeče, da se doseže sloga.

**Italijanski** kralj Humbert si je dal brzojavno poročati o zadnjem bombnem napadu. Petarda je padla le nekaj korakov od palače Chigi, v kateri stanuje avstro-ogerski veleposlanik pri Kvirinalu. Ta okoliščina potrjuje včerajšnje poročilo, da je veljala petarda rojstnemu dnevu cesarja Franca Jožefa.

O odgovorih, katere je dobila **Turčija** na svojo noto gledé Kreta od raznih držav, se poroča: Anglija, Nemčija, Avstro-Ogerska in Italija so soglasno izrazile svoje mnenje, da Grška nima pravice do vmešavanja, ker je Kreta integrovan del turškega cesarstva. Temu primerno pa je stvar Turčije, da točno in odločno postopa. Avstro-Ogerska je dostavila, naj Turčija potem, ko bodo nemiri zatrti, zmirno ravna, presodi pritožbe Krečanov in slednjim slučajno tudi ustreže, da takó prepreči nadaljne zmešnjave. Rusija je izrekla svoje zadovoljstvo, da je bil za gubernatorja na Kreti izbran Šakir paša, ter je obljubila, da bo tega podpiral ruski konzul v Kanei in da bo ruska vlada v Atenah pozvala k zmernosti. Francija je svetovala k odločnemu, hitremu in nepristranskemu postopanju ter strogemu kaznovanju vseh krivih brez razločka narodnosti in veroizpovedanja.

## Izvirni dopisi.

**Iz Moravč,** 17. avgusta. Ako se začneta dva človeka izogibati, kak ples napravita, in le nikamor ne prideta, ako jeden ne obstane. Taka je z dopisi iz naše doline, v katerej smo imeli pretekle dni prelepe slovesnosti. Hotel sem ta opis spretnejšemu peresu prepustiti, a ker smo le jeden na drugega čakali, zakasneli smo: a bolje enkrat, ko nikoli.

Kdor se spominja prejšnje vasi, ta se mora pač začuditi rjeni sedanji podobi. Zelo veliko se je vže prenaradilo, a odkar je novi veleč. g. dekan nastopil službo, storili so zopet veliko, in kakor je on vsestransko delaven, tako je i druge vaščane zbudil, kajti „zgledi vlečejo.“ Ne bodem opisaval posamnostij, a reči pa moram: našemu g. dekanu vso čast, vsaj vspeh dovelj jasno kaže, da trud ni zaman.

Kakor mu je pri sreči olupšava kraja, vendar je bolj še vnet za lepoto božje hiše. Marsikaj je vže prenovil in predrugačil: veliki altar ima prenovljene podobe svetnikov, prenovljen tabernakelj, stranski pa diči krasen kip Lurške M. B., kateri je izklesal tukajšnji faran g. Rovšek. Nedostaje mi zmožnostij, kritikovati njegovo delo, a reči pa morem, da je vsakemu všeč.

V nedeljo 28. julija popoldne prinesle so štiri belo oblečena dekleta ta kip v cerkev, postavile ga na veliki oltar, na kar ga je preč. g. dekan z asistenco obeh gg. kapelanov blagoslovil. Precej po blagoslovu stopil je g. dekan na leco in nam kazal v navdušenem slavnostnem govoru, smemo li i mi čudežev pričakovati: kazal, da duševnih pač smemo in moramo, nikakor pa ne telesnih, razun, ako bi bilo to našemu zveličanju v prid. Priporočil je slednjič varstvu D. M. vso faro, samega sebe in prosil blagoslova mlademu umetniku, katerega so v tem trenutku solze polile, pač solze zahvale.

Po slavnostnem govoru bil je spreved okoli cerkve, med katerim so peli pesen Lurške M. B., žene in dekleta so pa svetile.

Tako smo končali to nedeljo. — Komaj se je pa razvil novi teden, pričeli so pripravljati za novo mašo, katero je daroval tukajšnji rojak č. g. Vincencij Vidergar. Predvečer napravili so mu domačini bakljado in pevci so mu zapeli: „Tiha luna“, „Ja-

dransko morje“ in „Mrak“ in so zopet pokazali, da vrlo napredujejo. Le škoda bi bilo, ako bi se to društvo raztrgalo, kajti čul sem od neke strani, da jih nekdo ščuva, ker g. pevovodja ne stori vsega, česar bi posamniki želeli. Upam, da tako daleč ne more priti. —

Prihodnji dan na nedeljo bile so vse Moravče praznično pripravljene; lepi mlaji, primerni napisi, vihrajoče zastave, krasno vreme, obilo ljudstva bilo je že pred časom zbranega. Ko je pa novomašnik stopil pred altar in s čvrstim glasom zapel „Veni“, bila je i cerkev prenatlačena.

Slavnostni govor imel je preč. g. gvardijan pater Konstantin iz Kamnika. Kazal je vrednost in častitljivost duhovnika. Nepotrebno bi ga bilo hvalliti, vsaj je poznat kot izboren govornik.

Vsa ta prelepa slovesnost trajala je čez poludne. Popoldne po pétih litanijah podali smo se na mašnikov dom v prijazno vasico Stražo, kjer smo imeli pošteno domačo zabavo. Le prehitro se je približal čas počitka in vsakdo se je težko ločil.

Novomašniku pa kličem: „Vzbujaj, uči, osrečuj narod svoj!“ Mnoga leta!

**Iz Polja,** 18. avgusta. Nekaj časa sém utihnili je zopet glas iz Polja v „Slovencu“. Morebiti ni kaj poročati? Kaj še, še preveč, ali so sitne reči tu. Kakor se človek obrne, že zadene koga, in potem se gode in gode brez konca, in to še dostikrat za prazno reč. Vsakdo pa bode razumel, da vedno se tako ali tako ne more za dlako gladiti. Pa kaj bi se prazno izgovarjal ter si s tem gladil pot povedati, kaj me je danes privedlo, da sporočim radovednim bralcem in poslušalcem, da tudi nas tu v Polji tlači neslana nemška mōra v podobi uradnega osobstva tukajšnje papirne tovarne v Vevčah.

Pretekli teden namreč izgotovljen je bil novi dimnik v tovarni. Nadzornik zidarjev pustil je obesiti na vrh dimnika v znamenje, da je dodelan, belo-rudečo zastavo. Vodja tovarne, g. Oskar Christ, to videč razsrdil se je silno in takoj zapovedal, da se morajo sneti belo-rudeče zastave, rekoč: „Wir sind da kein slovenisches Gs...“ Da si je dal s tem ravnanjem sam krepko zaušnico, mi ni potreba dostavljati. Zavrgel je belo-rudečo zastavo le zaradi tega, ker je bila slovenska (!). Enako godi se tudi v drugih slučajih; naj tu omenim le dva. Ni še dolgo tega, kar so si napravili nekateri pevci iz Polja malo zabavo v Šneberjah. K tej veselici bil je slučajno povabljen tudi neki uradnik iz verške tovarne. Ko pa je čul, da se zabave vdeleži tudi gosp. nadučitelj, opomnil je, da bi mu bilo najljubše, ko bi pustil slovenščino domá, ker njemu je jako neljubo slovensko govorjenje.

Ko se je praznovala v naši občini lansko jesen štiridesetletnica vladanja Nj. veličanstva, nosile so pevke iz Polja na prsih pripete trobojne trakove. Izrazili so se zopet nekateri uradniki, češ, da jih oči bolé zaradi tega. Čudom se je čuditi, da taki zagrizeni Nemci, katere že narodna barva razkači kot purana rudeče krilo, sploh hočejo živeti med slovensko „sodrgo“, kakor nas navadno imenujejo. Kako je to, da pridejo tako daleč s svojim lačnim trebuhom? —a.

**Z Roba,** 18. avgusta. (Stoletnica. Nov križev pot.) V nedeljo, t. j. 25. t. m., praznuje naša fara ali župnija spomin svojega stoletnega obstanda. Bila je namreč do leta 1789 sedanja materina cerkev še s tremi drugimi podružnicami vred na 592 m. visokem hribu samoča tudi le podružnica, spadajoča k veliki škocijanski župniji, ustanovljeni po slavnem grofu Herbertu Turjaškem leta 1260. Prvi tukajšnji „lokalni kapelan“ (takó so nazivljali tu nastavljeni duhovniki ali župniki do naj-novejšega časa) bil je Marcijal Savar (Sauer od l. 1779—1809).

Da se stoletnica slovesno praznuje, oskrbela si je cerkev dostojno prenovljeno zunanjo in notranjo opravo. A pravi notranji kras ji bode po Fürich-u napravljeni križev pot s prav ukusnimi, dobro pozlačenimi okviri, kateri se bode tudi ravno isti dan blagoslovil. Da bi bil ta dan lep, ter da bi došlo tudi mnogo častilcev M. B. na Rob (pri Velikih Lašičah)!

**Z Goriškega,** 15. avgusta. Ker se učitelji in šole z zidanjem šolskih poslopj v Primorju vedno množé, rastejo v tej primeri tudi šolske naklade vkljub čedalje slabšim vinskim letinam po Krasu, Brdih in Vipavskem. Na davkoplačevalce se pri teh nakladah nihče ne ozira. Stari učitelji hodijo v pokoj, zapuščene vdove in sirote dobivajo pokojnine, oziroma doplače za izrejo zapuščenih otrok. In vsa

ta visoka in že neznosljiva vedno se množéča bremena mora nositi ubogi že itak preobložen davkoplačevalec, ki ima veleboren dobiček od današnje šole; kajti akoravno je ljudska šola pri nas narodna, vendar-le to nam malo koristi, dokler imamo srednje šole nemško osnovane in se nam večinoma le v tujščini, nemščini in laščini uradno dopisuje!

Letino v vinu je uničila pretekle dneve peronospera malo da ne po vsem Goriškem; le tisti, ki so škropili z vitrijolno bakreno kislino še za časa, imajo lepe zelene vinograde, ostali so zdaj videti kakor v „listopadu“! — Ubogi zadolženi kmetijski stan! Ni ga, ki bi imel z njim usmiljenje! Vse vpije, kaj bo, kaj bo?! Živeža se bo že še pridelalo; ali iz česa pa izkresati denar za davke in druge potrebe?!

Znano utegne biti, da je na Dunaju mnogo židovskih trgovcev z raznim blagom; da, pečajo se celó s trgovino cerkvene oprave in potrebščin ter delajo reklamo v raznih časnikih za razprodajo svojega talmi-bлага. Med temi se nahaja neka firma: „Emil Storeh“, ki izdaje tudi svoj list za reklamo svojega blaga z imenom: „Der Storeh, neues Wiener Witzblatt“. Pri tem je naročil stari prijatelj „Slovenčev“ neko blago, ker ni vedel, da je ta firma (tvrška) židovska. Naročeno blago je bilo res dovolj dobro in po ceni; ko mu je pa isti trgovec poslal zadevno blago, doposlal mu je ob enem tudi vabilo na še drugo blago, oblačila in tkanine. Na tem vabilu leži skoraj čisto gola „odaliska“, držeča v roki pihalce in pušča duhan iz „neržileta“ (turške lule, v kateri gré dim duhana skoz vodo, da pride svež v usta, kakor sem slišal). In to podobo z vabilom se je drznila tista tvrška poslati celó duhovniku! Takošna nesramnost presega že vse meje spodobnosti; zato sodim, da mora biti zadevna tvrška res židovska; kajti krščanska pač ne more biti tako nesramna do svojih odjemnikov!\*) Koliko časa bode frivolni židovski rod v obraz bil krščanski nravi in vedenju, koliko časa bomo še podpirali to podlo od Boga zavrženo ljudstvo? — Vedno se kliče: „Svoji k svojim!“ Pa kaj, ko sem bil nedavno v Gorici, ménil sem si nakupiti raznih pisalnih potrebščin pri znani slovenski tvrdki, ki dela tolikokrat reklamo za razprodajo svojega blaga. Ali kaj ménite? Prodajalnica iste tvrdke je bila še zaprta, ko je kazala ura že blizo osmo zjutraj. Gospodarja ali koga drugega ni bilo nikjer videti. Ko vidim, da le neče nikdo odpreti prodajalnice, grém k sosednemu laškemu trgovcu, ki pa ima tudi slovenski napis na svoji tabli. Ko pridem zopet iz prodajalnice vun, tedaj zagledam prodajalnico slovenske tvrdke odprto, pa prepozno, ker potrebne reči sem si bil že nakupil. Verujte mi, da sem se zares v srcu jezil nad to lenobo slovenskega trgovca. Vsa dotična ulica je imela že svoje prodajalnice odprte, le tisti slovenski trgovec, ki je delal o svojem času toliko reklamo: „Svoji k svojim!“ je isti dan zadnji odprl svojo prodajalnico. Malo, da ga nisem šel pokarati za to. Kaj pravi pesnik Vodnik?

„Lenega čaka  
Strgan rokav,  
Paljca beraška,  
Prazen bokal.“

\*) Zares prava židovska štoklja je ta tvrška z reklamami f Pis.

## Dnevne novice.

(Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) je imelo XXVIII., oziroma I. sejo po IV. skupščini dne 21. avgusta t. l. Navzočni: Tomo Zupan, prvomestnik. Odborniki: dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, Matej Močnik, Luka Svetec (podpredsednik), dr. J. Vošnjak (blagajnik), Andrej Zamejec, Anton Žlogar (tajnik). — Od nadzorništva: dr. Fran Papež, Fran Povše. — Prvomestnik pozdravi pri zadnji skupščini vnovič izvoljene odbornike, proseč jih iste marljivosti v društvene svrhe, kakoršno so kazali v pretekli dobi. — V smislu § 18. družbinih pravil konstituje se vodstvo, kakor je zgoraj zaznamovano. V ožji odbor pokličejo se poleg zgornjih opraviteljev še cesarski svètnik I. Murnik in I. Hribar. — Blagajnik in tajnik omenjata dosedaj dospelih prošenj in kako so bile rešene. — Ker več podružnic opetovano prosi slik ali podobice družbinih zavetnikov sv. Cirila in Metoda, da jih razdelé mej svoje člane, sklene se ustreči tej želji ter jih naročiti, da bodo ob enem i sprejemnice. — Vsled nasveta, sprejetega v glavni skupščini, naj se vodstvo z uljudno prošnjo zglaš

pri č. župnijskih predstojništvih po vsem Sloven-  
skem, naj bi ona blagovoljno uplivala tako, da bi  
polagoma vse fare slovenske kot pokroviteljice pri-  
stopile k tej družbi, sklene se po predlogu podpred-  
sednika g. L. Svetca v tem smislu razposlati posebno  
okrožnico. Zadnji čas je, da začnemo sami res  
delati za svojo šolsko mladež, ker od drugod  
nimamo dosti pričakovati. Platonično zdi hovanje in  
sveti zaradi germanizovanja ter italijanizovanja, radi  
spasnosti in razposajenosti sedanje mladine itd. ne  
pomagajo nič; pisalo in govorilo se je dovolj, zdaj  
je treba odpreti tudi možno in ustanoviti ob jezi-  
kovnih mejah slovenske zavode, ki zberò našo deco,  
da se bo vzgojevala v krščanskem duhu na podlagi  
svojega materinega jezika. V to svrhu naj pripo-  
more sleherni rodoljub po svojem stanu in na svojem  
mestu. — Ker se natiskuje družbini „Vestnik“ III.,  
prosi vodstvo prav uljudno tiste podružnice, ki še  
niso poslale letošnjih izkazov, naj kmalu blagovolé  
naznaniti svoja event. vnovič voljena načelnikstva,  
število članov: ustanovnikov, letnikov, podpornikov  
ali še kake druge zadeve. Na podlagi teh podatkov  
se bo razvidelo, koliko društvenih zavodov bi smelo  
vodstvo še zasnovati.

(Osebnosti.) Začasni okr. komisar g. dr. And.  
grof Schaffgotsch je imenovan stalnim okr. ko-  
misarjem, vladni koncipist g. Štefan Lapajne za-  
časnim okrajnim komisarjem, začasni vladni konci-  
pist g. Anton Klein stalnim vladnim koncipistom,  
in konceptni praktikant g. Viljem Haas začasnim  
vladnim koncipistom.

(Razstava slik.) Slavno občinstvo opozarjamo na  
včerajšnje naznanilo v našem listu o razstavi slik  
v tukajšnji čitalnični dvorani. Danes dostavimo, da  
je vstopnina prosta, ker so podobe prijateljem  
lepe umetnosti na prodaj. Razstava bode odprta le  
še tri dni.

(Požar.) Iz Loke se nam poroča, da je dné  
20. t. m. v Godešičah, župnije rešetke pri Loki,  
pogorela polovica vasi, dvanaest števil, ki je nepo-  
škodovana ostala po zadnjem ognju na velikonočno  
nedeljo leta 1887. Pravijo, da so otroci zažgali.  
Na pomoč ste prihiteli požarni brambi iz Škofje  
Loke in Kranja.

(Nesreča.) Iz Save se nam poroča: Sinoči po  
10. uri je med Savo in Zagorjem tovorni vlak umi-  
rovljenega finančnega nadstražnika A. Plehajno  
iz Zagorja, ko je menda stopal po železničnem na-  
sipu, tako sunil, da ga je čuvaj našel nezavestnega  
in krvavečega iz ust in nosa. Revez je umrl v dveh  
urah. Svarilen vzgled onim, ki so toli neprevidni,  
da si volijo celó po noči železniške nasipe za pot.

(Premovanje govedi v Bledu) v soboto 24. t.  
m. (t. j. na sv. Jerneja dan) obeta biti prav mnogo-  
brojno obiskano. Zdravišni odbor je dovolil, da  
igra od 9.—12. ure dopoldne na razstavnem pro-  
storu blejska zdravišna godba. Ob priliki premo-  
vanja kazalo se bode, kako je delati z žitočistilnim  
strojem, ki je lastnina blejske kmetijske podružnice,  
in selska sirarska družba, ki je prva tostran Bo-  
hinja in ki leži v okrožji blejske podružnice, bode  
pa razstavila hleb letos izdelanega sira. Podružnica  
nam javi, da morejo vsi tisti, ki priženó živino že  
dan prej v Bled, postaviti jo v hlev k g. Wester-ju  
(po domače Danetu) v Zagorici, na čigar travniku  
bode tudi premovanje.

(Glavni zbor kranjsko-primorskega gozdar-  
skega društva) bode letos dné 16. in 17. sept. v  
Mokronogu, kamor se deležniki pripeljejo s postaje  
Sevnica dné 15. septembra zvečer. Dné 16. sept.  
ogledajo si deležniki baron Berg-ove gozde in pa  
zvršene zboljšave zemljišč. Dné 17. sept. zjutraj ob  
8. uri prične se zborovanje, pri katerem poročajo:

a) gozdnega nadzorstva adjunkt Mihael Buberl o  
tem, kar je opazoval pri ogledavanji; b) gozdarski  
vodja H. Brettschneider o priraščanju na izsekah; c)  
gozdni nadzornik W. Goll o tem, kako bi se v  
kranjsko-primorskih gozdih zopet vpeljal in pomnožil  
„rudeči tis“, ki je že skoraj izginil; d) gozdni nad-  
zornik W. Goll, oziroma višji gozdarski svetovalec  
H. vitez Guttenberg, o pogozdovanji kranjsko-  
primorskega Krasa in e) graščinski vodja Fr. Reiss-  
müller o lovskih razmerah na Kranjskem. — Dalje  
sledijo društvena poročila o stanju blagajnice in pa  
volitve.

(Imenovanje.) Stavbeni praktikant gosp. Karol  
Toman je imenovan stavbenim pristavom v državni  
službi na Kranjskem.

(Iz Kamnika) se nam poroča: Dné 20. t. m.  
sta bila v okrajni zdravstveni svét izvoljena g. Josip  
Močnik, lekar v Kamniku, in g. Matej Janežič,  
župan v Domžalah.

(Premembe v kapucinskem redu.) Lipnica:  
P. Alojzij gre v Wolfsberg. — Gorica: P. Rafael,  
gvardijan; P. Gelazij gre v Loko za gvardijana;  
P. Eduard tudi v Loko. — Celje: P. Gregor, vi-  
kar. — Wolfsberg: P. Hieronim, vikar; P. Ho-  
norij, gvardijan. — Sv. Križ: P. Friderik, vikar;  
P. Hermenegild, gvardijan. — Krško: P. Ubald  
gre v Celje za gvardijana; P. Jakob, gvardijan. —  
Murau: P. Teofil gre v Hartberg za gvardijana;  
P. Severin, vikar. — Celovec: P. Konstantin gre  
v Gorico za vikarja; P. Norbert, gvardijan; P. Ka-  
jetan gre v Schwanberg; P. Mansuet, katehet; P.  
Ceno gre v Lipnico; P. Alfonz gre v Loko. —  
Hartberg: P. Fulgencij gre v Irdning za presi-  
denta. — Knittelfeld: P. Lorenc, katehet; P.  
Teodozij gre v Irdning za vikarja. — Loka: P.  
Odilo gre v Krško za vikarja; P. Luka gre v Ce-  
lovec; P. Irinej, vikar. — Schwanberg: P. Lam-  
bert gre za gvardijana v Knittelfeld. — Irdning:  
P. Natanael gre v Murau.

(Vipavska slavnost.) Danes priobčimo natančni  
program slavnosti 25letnega obstanka čitalnice: 1.  
Na predvečer, t. j. 7. septembra bakljada po raz-  
svetljenem trgu, pri kateri bode sodelovala novo  
osnovana veteranska godba iz Gorice. 2. Ob zgodnji  
uri 8. septembra budnica po trgu in slovesno stre-  
ljanje. 3. Ob 8. uri sprejem gostov in izročitev  
traka k zastavi, koji so vipavske narodnjakinje  
čitalnici v spomin nje 25letnice naročile. 4. Ob 9. uri  
korporativni izlet v krasni Log k romarski cerkvi,  
kjer se vdeležimo z društveno zastavo sv. maše, za  
kar je naš preč. gosp. dekan blagovolil odkazati v  
cerkvi poseben prostor za vdeležence. Po končani  
sv. maši ogledamo si nekoliko lepo okolico okrog  
cerkve, potem odrinemo zopet v Vipavo. 5. Ob 1. uri  
popoldne skupni banket ob čitalniških prostorih  
pod milim nebom. 6. Zvečer ob 6. uri običajna ve-  
selica z besedo, koje natančni program sledi. Gledé  
banketa blagovolijo naj dotični vdeleženci najkasneje  
do 5. septembra čitalničnemu odboru naznaniti.  
Couvert za osebo določen je na 1 gld. — Nádejati  
se je ta dan obile vdeležbe, posebno pa s strani  
p. t. tujih gostov.

(Razpisani) ste na c. kr. visoki agronomni šoli  
na Dunaji dve državni ustanovi za poljedelske in  
gozdarske nauke po 200 gld. Prošnje naučnemu  
ministerstvu do dné 25. septembra.

### Telegrami.

Dunaj, 21. avgusta. Danes kot v rojstni  
dan ranjkega prestolonaslednika je dal nad-  
vojvoda Karol Ludovik položiti krasen venec  
na njegovo krsto. Istotako je položil na Ru-  
dolfovo krsto v imenu nemškega cesarja pri-

bočnik nemškega veleposlaništva velik, diven  
venec.

Dunaj, 21. avgusta. Nadvojvodinja Ma-  
rija Terezija, ki bo namestu cesarice sprejela  
na cesarskem dvoru šaha, je danes došla.  
Pri prihodu šahovem bo stala dunajska po-  
sadka v polni paradi od kolodvora do ce-  
sarskega grada v špalirju.

Solnograd, 21. avgusta. Perzijski šah je  
danes zvečer s posebnim vlakom kralja Lu-  
dovika bavarskega došel. Na kolodvoru so  
ga sprejeli častni kavalirji, oblastnije in ve-  
lika množica. Častna stotnija je prezentovala,  
godba zasvirala perzijsko himno.

Dunaj, 22. avgusta. Od „Corr. d'Est“  
raztrošene vesti o četah v Ercegovini so,  
kakor je polnoverno dognano, popolnoma  
oprte na tendencijske iznajdbe.

Peterburg, 21. avgusta. Iz Jalte se po-  
roča, da je kraljica-mati Natalija zaradi bo-  
lezni na nedoločen čas odložila potovanje v  
Belgrad.

Atene, 22. avgusta. Havasovo izvestje:  
Turki pomnožujejo straže ob grški meji in  
posadke v Makedoniji.

### Listnica opravištva:

G. M. L. na R: Vse plačano za pr. in t. l.  
G. M. C. v M. vasi: Vi ste plačali že „Domoljuba“ za  
prihodnje, ne za t. l.

### Vremensko sporočilo.

| Dan                                             | Čas   | Stanje            |                         | Veter   | Vreme | Mokrine<br>na 24 ur v<br>mm |
|-------------------------------------------------|-------|-------------------|-------------------------|---------|-------|-----------------------------|
|                                                 |       | zrakomera<br>v mm | toplomera<br>po Celziju |         |       |                             |
| opazovanja                                      |       |                   |                         |         |       |                             |
| 7. u. zjut.                                     | 734.8 | 17.2              | sl. svzh.               | oblačno |       |                             |
| 21. u. pop.                                     | 734.8 | 22.0              | sl. svzh.               | jasno   |       | 0.00                        |
| 9. u. zveč.                                     | 734.8 | 17.0              | sl. svzh.               |         |       |                             |
| Srednja temperatura 18.7° za 0.2° nad normalom. |       |                   |                         |         |       |                             |

### Dunajska borza.

(Telegrafčno poročilo.)

22. avgusta.

|                                           |     |     |    |     |
|-------------------------------------------|-----|-----|----|-----|
| Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka) | 83  | gl. | 65 | kr. |
| Srebrna „ 5% „ 100 „ 16% „                | 84  | „   | 75 | „   |
| 5% avstr. zlata renta, davka prosta       | 109 | „   | 70 | „   |
| Papirna renta, davka prosta               | 99  | „   | 60 | „   |
| Akcije avstr.-ogerske banke               | 907 | „   | —  | „   |
| Kreditne akcije                           | 305 | „   | —  | „   |
| London                                    | 119 | „   | 30 | „   |
| Srebro                                    | —   | „   | —  | „   |
| Francoski napoleond.                      | 9   | „   | 46 | „   |
| Cesarski cekini                           | 5   | „   | 64 | „   |
| Nemške marke                              | 58  | „   | 30 | „   |

## Dijake ali deklice

sprejme uradniška družina v Ljubljani na  
hrano in stanovanje. Kje? pové Müller-  
jev annocenbureau v Ljubljani. (1)

## Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov  
in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkev v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priloga prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse  
v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot  
znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupe so oljnaté barve  
v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem  
lanenem oljnatem firnežu najfinije naribane in boljše  
nego vse te vrste v prodajalnah. (14)

Cenike na zahtevanje.

## Razpis službe.

(2-2)

Za I. mestno deško ljudsko šolo v Poljskih ulicah je  
s početkom prihodnjega šolskega leta oddati

začasno službo šolskega sluga in hišnika

z letno plačo 300 goldinarjev, naturalnim stanovanjem in prosto  
kurjavo.

Prošnje za to službinsko mesto je

do 31. dné t. m.

vložiti pri podpisnem magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

17. dan avgusta 1889.